

Valtioneuvoston asetus

maaseudun hanketoiminnan tukemisesta rahoituskaudella 2023—2027

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023—2027 annetun lain (1325/2022) nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023—2027 annetun lain (1325/2022), jäljempänä *kehittämistukilaki*, 4 luvussa tarkoitettuihin kehittämishanketukiin sekä 59 §:n mukaiseen paikallisen kehittämisstrategian valmistelutukeen.

Tätä asetusta sovelletaan tukiin, jotka myönnetään Euroopan unionin osaksi tai kokonaan rahoittamina.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *yhteistyöhankkeella* kahden tai useamman julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen yhteisön, ryhmän tai näiden yhdistelmän yhdessä toteuttamaa kehittämistyötä;

2) *maaseudun innovaatioryhmällä* maa- tai metsätalouden alkutuotannon tuottavuutta ja kestävyyttä tai näiden arvoketjujen kehittämistä koskevaa yhteistyöryhmää, jonka tarkoituksena on lisätä innovointia ja tietämyksen vaihtoa ja johon voi kuulua yhteisöjen lisäksi myös maa- ja metsätalouselinkeinoja harjoittavia luonnollisia henkilöitä;

3) *pienhankkeella* kokonaiskustannuksiltaan enintään 8 000 euron kehittämishanketta tai investointia; ja

4) *älykkäiden kylien hankkeella* maaseudun yhteisöjen yhteistyöryhmää, jossa kehitetään innovatiivisia ratkaisuja alueen vahvuuksia ja mahdollisuuksia hyödyntäen.

2 luku

Kehittämishanketuen yleiset edellytykset

3 §

Hankesuunnitelma

Hankesuunnitelmaan on sisällytettävä kehittämistarpeet, hankkeen tavoitteet ja niiden saavuttamiseksi tarvittavat toimet, toteutumisen arviointiperusteet ja arvio toteutusajasta sekä kuvaus

kestävän kehityksen huomioon ottamisesta. Hankesuunnitelmasta on lisäksi käytävä ilmi hankkeen toteutustapa, tukimuoto, hankkeen tavoiteltavat tulokset ja vaikutukset.

Hankesuunnitelmassa on oltava kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma. Kustannusten ja rahoituksen osalta hankesuunnitelmassa on oltava tiedot kokonaiskustannuksista, kokonaisrahoituksesta ja kustannusten eritelmät. Jos tuen lisäksi vaadittavaan muuhun rahoitukseen sisältyy yksityistä rahoitusta, sen osuus on eriteltävä. Hakijan on ilmoitettava se kehittämistukilain 12 §:ssä tarkoitettu kustannusmalli, jota hakija haluaa käytettävän silloin, kun kustannusmalli on valittavissa. Lisäksi hakijan on esitettävä hyväksyttävä selvitys niistä jakoperusteista, joiden mukaan kustannukset kohdennetaan suoraan tai laskennallisena osuutena tuetun toiminnan ja hakijan muun toiminnan kustannuksiksi.

Hankesuunnitelmassa on esitettävä, miten hankkeen valmistelussa on otettu huomioon jo aikaisemmin julkisella rahoituksella rahoitetuista hankkeista saadut vastaavaan tai siihen läheisesti liittyvään toimintaan myönnetyn tuen tulokset. Lisäksi hankesuunnitelmassa on esitettävä, miten hankkeen tuloksena syntyvää toimintaa jatketaan hankkeen päättymisen jälkeen, jollei tämä toiminnan luonteen vuoksi ole ilmeisen tarpeetonta.

4 §

Tukihakemukseen tai hankesuunnitelmaan sisältyvät tiedot

Kehittämishankkeen hankesuunnitelmaan tai tukihakemukseen tulee 3 §:ssä säädetyn lisäksi sisältyä:

- 1) selvitys hakijan toiminnasta, hakijan organisaatiosta ja taloudellisesta tilanteesta sekä hankkeen toteuttamiseen käytettävistä henkilö- ja muista voimavaroista;
- 2) hankkeen sisältö ja kohderyhmä;
- 3) mahdollinen kehittämistukilain 24 §:ssä tarkoitettu tuen siirtäminen;
- 4) hankkeen toteuttamiseen osallistuvat tahot, toteutus- ja rahoitusvastuut ja tarvittavat sopimusjärjestelyt;
- 5) arvio hankkeen tuloista; ja
- 6) kuvaus hankkeen etenemisestä ja sen tuloksista tiedottamisesta ja raportoinnista.

Jäljempänä 14 §:ssä tarkoitettujen valmistelurahankemusten ja pienhankkeen hakemusten tulee sisältyä 1 momentin 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin.

Rakentamista koskevaan suunnitelmaan on liitettävä seuraavat toimenpiteiden toteuttamisen kannalta riittävän yksityiskohtaiset asiakirjat:

- 1) pääpiirustukset;
- 2) erikoissuunnitelmat, joilla on merkitystä hyväksyttävien kustannusten arvioinnissa;
- 3) rakennusselostus; ja
- 4) rakennusselostukseen perustuva kustannusarvio tai -laskelma.

Rakentamista koskevan suunnitelman yksityiskohtaisuuden ja laajuuden on oltava asianmukaisessa suhteessa hankkeen laajuuteen ja kokonaiskustannuksiin.

5 §

Kehittämishanketuen myöntämisen edellytykset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

- 1) tuettava hanke antaa hakijalle mahdollisuuden toteuttaa sellaisia hakijan toimintaan liittyviä lisätehtäviä, joiden toteuttaminen ilman tukea ei olisi mahdollista;
- 2) tukea on haettu asetettuna hakuaikana ja se täyttää valinnan vähimmäisvaatimukset;
- 3) tuen hakijan ja hankkeen toteuttajan ollessa eri tahoja tuen hakija tai päätösvaltaa hakijayhteisössä käyttävä ei ole hallintolain (434/2003) 28 §:ssä tarkoitettulla tavalla esteellinen hankkeen toteuttajaansa nähden;

4) tuen hakijan taloushallinto ja varojen käyttö on järjestetty siten, että tuen hakijan muun toiminnan kustannusten ja hankkeen kustannusten osuus kokonaiskustannuksista on eriytettävissä.

6 §

Kehittämishanketuen tuettava toiminta

Kehittämishanketukea voidaan myöntää strategiasuunnitelman mukaisesti:

- 1) koulutustoimenpiteisiin;
 - 2) tiedonvälitystoimenpiteisiin;
 - 3) yleishyödyllisiin paikallisiin investointeihin pieninfrastruktuurien rakentamiseksi, parantamiseksi tai laajentamiseksi ja maaseudun toimintaympäristöä kehittäviin investointeihin;
 - 4) tietoliikenne- ja vesihuoltoinvestointeihin;
 - 5) yleishyödyllisiin ympäristö- ja ilmastoinvestointeihin;
 - 6) maa- ja metsätaloutta sekä niiden arvoketjuja kehittävien maaseudun innovaatioryhmien suunnitelmien toteutukseen;
 - 7) elinkeinorakennetta uudistaviin, maaseutuelinkeinojen kilpailukykyä ja toimintaympäristöä kehittäviin ja yrittäjien yhteistyötä edistäviin yhteistyöhankkeisiin;
 - 8) maaseudun sosioekonomista toimintaympäristöä uudistaviin ja kehittäviin yhteistyöhankkeisiin;
 - 9) älykkäiden kylien hankkeisiin; sekä
 - 10) innovatiivisiin toimiin ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi, siihen sopeutumiseksi tai ympäristötoimiin vesien, maaperän, maiseman ja luonnon monimuotoisuuden suojelemiseksi.
- Tukea ei myönnetä sellaiseen toimintaan, joka kuuluu julkisoikeudellisen yhteisön lakisääteisen pakollisen perustehtävän hoitamiseen. Sellaiseen julkisoikeudellisen yhteisön harkinnanvaraiseen toimintaan, jonka perusteista säädetään lailla, voidaan myöntää tukea vain erittäin perustellusta syystä. Tukea ei myönnetä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toteuttamiin hankkeisiin.

7 §

Sovellettavat valtioneuvoston päätökset

Myönnettäessä tukea kehittämiseen sovelletaan:

- 1) tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014, jäljempänä *yleinen ryhmäpoikkeusasetus*, 19 a), 19 b) ja 25 artiklaa;
 - 2) tiettyjen maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) 2472/2022, jäljempänä *maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetus*, 32, 39 ja 40 artiklaa; tai
 - 3) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annettua komission asetusta (EU) N:o 1407/2013.
- Myönnettäessä tukea koulutukseen sovelletaan yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 31 artiklaa tai maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetuksen 21 ja 47 artiklaa.
- Laajakaistainfrastruktuurin rakentamiseen myönnettävään tukeen sovelletaan yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 52 artiklaa. Vesihuoltoinvestoinneille myönnettävään tukeen sovelletaan yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 56 artiklaa. Investointien osalta voidaan soveltaa 1 momentin 3 kohdassa mainittua asetusta.

8 §

Luontoissuoritukset

Yksityisenä rahoituksena voidaan hyväksyä vain sellainen vastikkeetta hankkeen hyväksi tehty työ, joka on hankkeen toteuttamiseksi tarpeellista. Edellytyksenä on lisäksi, että työn tekijä on vähintään 15-vuotias.

Vastikkeettoman työn arvona pidetään 20 euroa tunnilta työntekijää kohden. Jos vastikkeetta tehty työ tehdään traktorilla tai muulla vastaavalla työkoneella, työkoneen käyttämisen arvoksi luetaan lisäksi 40 euroa käyttötunnilta.

Vastikkeeton työ voidaan hyväksyä kustannukseksi yleishyödyllisissä investoinnissa ja kehittämishankkeessa sekä yhteisöllisissä tietoliikenneverkko- ja vesihuoltoinvestoinneissa. Vastikkeetta hankkeen hyväksi tehtävän työn yhteydessä kohtuulliset tarjoilukustannukset ovat hyväksyttäviä kustannuksia.

Yksityisestä rahoituksesta enintään 100 prosenttia voi olla vastikkeetta tehtyä työtä.

3 luku

Kehittäminen

9 §

Kehittämishankkeen tukemisen yleiset edellytykset

Tukea kehittämishankkeelle voidaan myöntää, jos sen tavoitteena on yhteistyössä kehittää tai edistää:

- 1) maatalojen kilpailukykyä ja nykyaikaistamista hyödyntäen tutkimusta, teknologiaa ja digitalisaatiota;
- 2) tuottajaryhmiä ja tuottajaorganisaatioiden käynnistymistä sekä elintarvikeketjun laatu järjestelmiä;
- 3) ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen toimia;
- 4) luonnonvarojen kestävä hoitoa ja luonnon monimuotoisuuden edistämistä;
- 5) nuorten viljelijöiden alalle pääsyä ja toimintaa sekä yritystoiminnan toimintamahdollisuuksia maaseutualueilla;
- 6) maaseudun sosioekonomista rakennetta ja toimintaympäristöä;
- 7) älykkäiden kylien suunnitelmia ja ratkaisuja;
- 8) alkutuotannon kannattavuutta ja kestävyyttä lisäävien innovaatioiden kehittämistä maaseudun innovaatioryhmissä yhdistämällä tutkimusta ja käytännön tietoa.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hankkeen toteutukseen osallistuu vähintään kaksi yhteisöä. Tukea ei myönnetä yhteistyöhön, jossa on mukana pelkästään tutkimuslaitoksia. Paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä rahoitettavissa hankkeissa ei edellytetä hakijan ja toimintaryhmän lisäksi muita kumppaneita muissa kuin 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetuissa hankkeissa. Tuki myönnetään hankkeen vastuulliselle toimijalle.

Pilottihankkeena voidaan tukea kokeiluja, joissa testataan tuotteen, palvelun tai menetelmän toteutuskelpoisuutta.

10 §

Yleishyödyllisen kehittämishankkeen tukemisen lisäedellytykset

Yleishyödylliseen kehittämishankkeeseen voidaan myöntää tukea, jos tuki ei muodostu valtiontueksi. Edellytyksenä on lisäksi, että strategiasuunnitelman mukainen toiminta on sellaista,

ettei siitä saatava hyöty rajoitu alueellisesti tai hyötyjien perusteella yhteen tai harvaan ennalta tiedossa olevaan ryhmään.

Jos yleishyödyllisen kehittämishankkeen lopputulos on sellainen, että siihen syntyy tekijänoikeus tai se täyttää patentin tai muun aineettoman oikeuden suojan saamisen edellytykset, tuen myöntämisen edellytyksenä on, ettei aineetonta oikeutta suojata eikä tekijänoikeutta tai muuta aineetonta oikeutta siirretä tuen saajalta yrityksen tai yritysten yksin tai pääasiassa hyödynnettäväksi.

Yleishyödyllisen kehittämishankkeen pääasiallisena tavoitteena ei saa olla tavanomaisen yrityksen kehittämisen tai tuotekehityksen tukeminen, eikä tuen avulla voida kehittää hyödykettä tai palvelua, joka on välittömästi tai vähäisin lisätoimin yrityksen tai tietyn yritysryhmän hyödynnettävissä korvauksetta tai käypää korvausta alemmalla hinnalla.

11 §

Yritysryhmä- ja viljelijäryhmähankkeiden tukemisen edellytykset

Yritysryhmähankkeessa ryhmän pieniä tai keskisuuria yrityksiä tulee kehittää toimintaansa erityisesti yhteisillä kehittämistoimenpiteillä ja tarvittaessa lisäksi yrityskohtaisilla kehittämistoimenpiteillä. Toimenpiteiden tavoitteena tulee olla tuotannollisen yhteistyön tai markkinointi- ja myyntiyhteistyön kehittäminen, tuoteperheen suunnittelu tai muu vastaava kehittäminen. Yritysryhmään tulee kuulua vähintään kolme ja enintään kymmenen yritystä. Tukea voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena. Tuen saajana, joka toimii hankkeen hallinnoijana, tulee olla kehittämisorganisaatio.

Viljelijäryhmähankkeessa ryhmän maataloutta harjoittavia pieniä tai keskisuuria yrityksiä tulee kehittää toimintaansa erityisesti yhteisillä kehittämistoimenpiteillä ja tarvittaessa lisäksi yrityskohtaisilla kehittämistoimenpiteillä. Hankkeen tavoitteena tulee olla työnteon ja tuotannollisen yhteistyön kehittäminen tai muu vastaava kehittäminen. Viljelijöiden kehittämisryhmään tulee kuulua vähintään kolme ja enintään kymmenen viljelijää. Tuen saajana, joka toimii hankkeen hallinnoijana, tulee olla kehittämisorganisaatio.

12 §

Kehittämishankkeen hyväksyttävät kustannukset

Jollei jäljempänä toisin säädetä, tukea voidaan myöntää seuraaviin kehittämishankkeesta aiheutuviin tarpeellisiin ja kohtuullisiin kustannuksiin:

- 1) henkilöstökulut;
- 2) matkakustannukset;
- 3) ostopalveluiden hankintakustannukset;
- 4) vuokratkustannukset;
- 5) pienhankinnat ja kohtuulliset tarjoilukustannukset hankkeen kokous-, koulutus- ja tiedotustilaisuuksissa;
- 6) tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset, jotka liittyvät kansainväliseen yhteistyöhön ja aiheutuvat ulkopuolisten asiantuntijoiden kutumisesta suomalaisen osapuolen järjestämiin tilaisuuksiin sekä kustannukset, jotka liittyvät hankkeeseen sisältyvän kansainvälisen yhteistyön koordinointiin muussa valtiossa toimivan yhteistyökumppanin kanssa;
- 7) pilottihankkeissa tarvittavien välineiden ja laitteiden poistot siltä osin ja siltä ajalta kuin niitä käytetään hankkeessa; ja
- 8) muut kuin 1—7 kohdassa tarkoitettujen kehittämishankkeen toteuttamisesta aiheutuvat tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset.

13 §

Kehittämishanke pienhankkeena

Pienhankkeena toteutettava kehittämishanke voidaan rahoittaa vain toimintaryhmien rahoituskiintiöstä. Pienin myönnettävä tuen määrä on 1 000 euroa. Tuki pienhankkeelle maksetaan tuotosperusteisesti kertakorvauksena.

14 §

Valmisteluraha

Valmistelurahaa voidaan myöntää tulevan toiminnan kannalta merkittävään ja välttämättömään yritys- tai viljelijäryhmähankkeen perustamiseen sekä maaseudun innovaatioryhmien hankkeiden, älykkäiden kylien hankkeiden ja tuottajaorganisaatioiden edistämisen hankkeiden yhteistyökumppaneiden etsimiseen ja hankesuunnitelman valmisteluun vakioituna kertakorvauksena 5 000 euroa. Valmistelurahaa voidaan myöntää vain sellaiselle toimintaryhmälle, joka toimii maakunnallisena kyläyhdistyksenä ja valmistelee älykkäiden kylien –hanketta. Valmistelurahan myöntämisen edellytyksenä on suunnitelma hakea tukea kehittämishankkeeseen. Valmisteluraha voidaan myöntää yhden kerran samaan kehittämiskohteeseen. Valmistelurahaan ei sovelleta kehittämistukilain 34 §:n 1 momentissa tarkoitettuja valintaperusteita eikä tämän asetuksen 3 §:n 2 momenttia.

4 luku

Koulutus ja tiedonvälitys

15 §

Koulutus- ja tiedonvälitystoimenpiteen tukemisen edellytykset

Tiedonvälitystä voidaan tukea, jos se edistää yhden tai useamman jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 6 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyn erityistavoitteen toteutumista. Tiedonvälityksellä tulee edistää innovaatioita, suunnitelmien ja selvitysten laatimista ja päivittämistä sekä tietojen vaihtoa ja levittämistä. Tiedonvälityksen tulee kohdistua laajalle kohderyhmälle.

Koulutusta voidaan tukea, jos se edistää yhden tai useamman 1 momentissa tarkoitettua erityistavoitteen saavuttamista. Osaamista voidaan kehittää toteuttamalla verkkokoulutuksia, työpajoja, vertaisoppimista, valmennuksia, esittelytoimia sekä tila- ja yritysvierailuja tai muilla vastaavilla toimenpiteillä hankkeissa. Pilottihankkeena voidaan tukea kokeiluja, joissa testataan tuotteen, palvelun tai menetelmän toteutuskelpoisuutta.

Tukea voidaan myöntää sellaiseen koulutukseen, joka täydentää käytännön kokemusta ja säännönmukaista oppivelvollisuuden perustuvaa koulutusta, keskiasteen tutkintoa taikka yliopisto- tai korkeakoulututkintoa kuulumatta osana perus- tai jatkokoulutustutkintoon.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuen saajalla tai, jos koulutustoimenpiteen toteuttaa muu kuin tuen saaja, toteuttajalla on koulutustoimenpiteen laatuun ja laajuuteen nähden ammattitaitoinen kouluttaja ja tiedonvälitystä koskevassa toimenpiteessä sen sisältöön ja vaativuuteen nähden ammattitaitoinen toteuttaja.

Koulutus- tai tiedonvälityspalveluja tarjoavilla yksiköillä tulee olla tarvittava pätevyys ja asianmukaiset valmiudet. Koulutus- tai tiedonvälityspalveluja tarjoavan organisaation tulee varmistaa henkilöstönsä pätevyydestä. Henkilöstölle on tarjottava säännöllisesti tehtävien hoitamisen edellyttämää koulutusta. Tuensaajien on tarvittaessa voitava osoittaa, että hankkeessa työskentelevillä on hankkeen toteuttamisen kannalta tarvittava koulutus tai osaaminen.

16 §

Koulutus- ja tiedonvälityshankkeen hyväksyttävät kustannukset

Jollei jäljempänä toisin säädetä, tukea voidaan myöntää seuraaviin koulutus- ja tiedonvälityshankkeesta aiheutuviin tarpeellisiin ja kohtuullisiin kustannuksiin:

- 1) henkilöstökulut;
- 2) matkakustannukset;
- 3) ostopalveluiden hankintakustannukset;
- 4) vuokratkustannukset;
- 5) pienhankinnat ja kohtuulliset tarjoilukustannukset hankkeen kokous-, koulutus- ja tiedotustilaisuuksissa;
- 6) tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset, jotka liittyvät kansainväliseen yhteistyöhön ja aiheutuvat ulkopuolisten asiantuntijoiden kutumisesta suomalaisen osapuolen järjestämiin tilaisuuksiin sekä kustannukset, jotka liittyvät hankkeeseen sisältyvän kansainvälisen yhteistyön koordinointiin muussa valtiossa toimivan yhteistyökumppanin kanssa;
- 7) pilottihankkeissa tarvittavien välineiden ja laitteiden poistot siltä osin ja siltä ajalta kuin niitä käytetään koulutushankkeessa; ja
- 8) muut kuin 1-7 kohdassa tarkoitetut kehittämishankkeen toteuttamisesta aiheutuvat tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset.

Koulutusta antavien henkilöiden koulutustoimenpiteessä välttämättömästä lisäkoulutuksesta aiheutuvat tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset, jotka liittyvät 15 §:ssä tarkoitettuihin koulutuksiin, ovat tukikelpoisia.

5 luku

Investoinnit

17 §

Investoinnin tukemisen edellytykset

Yleishyödyllistä investointia voidaan tukea, jos siitä saatava hyöty ohjautuu alueen asukkaille ja muille toimijoille. Investoinnin kohteen tulee pääsääntöisesti olla alueen asukkaiden ja toimijoiden käytettävissä.

Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investointia voidaan tukea, kun tuen kohteena on maaseudun palveluja tukeva investointi, jolla on merkitystä maaseudun palvelujen säilyttämisessä ja uudenlaisten järjestämistapojen kehittämisessä. Tukea taloudellista toimintaa kehittäväan investointiin voidaan myöntää, jos markkinapuute on todettu.

Jos investointi toteutetaan muun kuin tuen saajan omistamalla tai hallitsemalla alueella, rakennuksessa tai muussa kohteessa, tuen myöntämisen edellytyksenä on 1 momentissa säädetyn lisäksi, että alueen omistaja ja tarvittaessa haltija on antanut kirjallisen suostumuksensa investointiin ja siihen, että tuettu kohde on alueen asukkaiden ja toimijoiden käytettävissä. Käyttöoikeuden säilyminen on varmistettava.

Jos tuettavaan hankkeeseen sisältyy rakentamisinvestointeja, tuen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että tuen saaja pitää kohteen asianmukaisesti vakuutettuna vähintään siihen saakka, kunnes tuki on maksettu kokonaan.

Kehittämistukilain 27 §:n investoinnin pysyvyysvaatimus ei koske niitä pilottihankkeiden investointeja, joiden kustannusten hyväksyttävyydestä säädetään 12 §:n 7 kohdassa ja 16 §:n 7 kohdassa.

18 §

Tietoliikenneverkkoinvestoinnin tukemisen edellytykset

Tietoliikenneverkkoinvestointina voidaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselle osoitusta alueellisesta rahoituskiintiöstä tukea investointeja:

- 1) laajakaistainfrastruktuurin rakentamiseen, parantamiseen ja laajentamiseen;
- 2) passiiviseen laajakaistainfrastruktuuriin; sekä
- 3) laajakaistan ja julkisten sähköisen hallinnon ratkaisujen saatavuuden parantamiseen.

Tietoliikenneverkon rakentamisen tukemisen edellytyksenä on, että verkko takaa siirtonopeudella yksi gigabittiä sekunnissa toimivan yhteyden.

Investointi on tehtävä alueella, jolla ei ole luotettavasti vähintään siirtonopeudella sata megabittiä sekunnissa toimivaa tietoliikenneverkkoa ja jolla tällaista verkkoa ei todennäköisesti kehitetä kaupallisin ehdoin kolmen vuoden kuluessa suunnitellun tukitoimenpiteen julkaisemisajankohdasta, mikä on myös varmistettava avoimella julkisella kuulemisella.

19 §

Vesihuoltoinvestoinnin tukemisen edellytykset

Vesihuoltoinvestointina voidaan tukea pienimuotoisia vesihuollon digitalisaatiota, energia- ja resurssitehokkuutta sekä turvallisuutta lisääviä investointeja.

20 §

Investoinnin hyväksyttävät kustannukset

Tukea voidaan myöntää investoinnin toteuttamiseksi tarpeellisiin ja kohtuullisiin kustannuksiin, jotka aiheutuvat:

- 1) rakennuksen hankkimisesta ja rakennuksen, rakennelman tai rakenteen rakentamisessa, korjaamisessa tai laajentamisessa tarvittavien aineiden ja tarvikkeiden hankkimisesta, rakennuksiin tai rakenteisiin kiinteästi liittyvien laitteiden hankkimisesta, suunnittelusta, työpalkoista ja urakoinnista, mukaan lukien rakentamiskohteessa tarvittavista sähkö-, lämpö-, vesi- ja viemäri- sekä tietoliikenneliittymistä aiheutuvat kustannukset osana tuettavaa toimenpidettä;
- 2) rakennuksen hankinnan yhteydessä maapohjan hankkimisesta siltä osin kuin maan osuus ei ylitä kymmentä prosenttia koko kiinteistön hankinnan tukikelpoisista kustannuksista;
- 3) sellaisten kiinteistöosakeyhtiön osakkeiden hankinnasta, jotka oikeuttavat hallitsemaan kehittämistukilain mukaan tukikelpoisessa kehittämissuunnitelmassa käytettävää toimitilaa;
- 4) koneiden, kaluston, laitteiden ja välineiden hankinnasta sekä hankinnoissa tarvittavista sähkö-, lämpö-, vesi- ja viemäri- sekä tietoliikenneliittymistä aiheutuvat kustannukset osana tuettavaa toimenpidettä;

5) pienimuotoisen, paikallisen vesihuoltotoimenpiteen suunnittelusta ja toteuttamisesta vesihuollon tukemisesta annetun lain (686/2004) 7 §:n mukaisesti;

6) tietoliikenneverkon ja vastaavan verkon suunnittelusta ja rakentamisesta ja laitehankinnoista sekä verkon rakentamiseksi ja käyttämiseksi välttämättömien käyttöoikeuksien hankinnasta;

7) viranomaisluvista, rekisteröintimaksuista ja muista vastaavista kuluista;

8) vakuutusmaksuista, jotka kohdistuvat hankkeen toteutusaikaan.

Tukea voidaan lisäksi myöntää kiinteän omaisuuden, koneiden ja laitteiden hankinnan yleiskuluihin, kiinteän omaisuuden rakentamisen ja kunnostamisen yleiskuluihin sekä tietokoneohjelmistojen, pilvipalvelujen tai vastaavien ratkaisujen hankkimisesta tai kehittämisestä ja patenttien, käyttöilupien, tekijänoikeuksien sekä tavaramerkkien hankkimisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Tukea voidaan myöntää ensisijaisesti uusien 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen koneiden, kaluston, laitteiden ja välineiden hankinnasta aiheutuviin kustannuksiin. Tukikelpoiseksi voidaan kuitenkin hyväksyä hankintameno, joka koskee sellaista käytettynä ostettavaa konetta, laitetta, välinettä tai kalustoa:

1) jota ei ole tarkoituksenmukaista hankkia uutena tai korvaavaa palvelua ei ole kohtuullisin kustannuksin paikkakunnalla saatavana;

2) joka soveltuu teknisiltä ominaisuuksiltaan suunniteltuun käyttöön tai se voidaan muuttaa aiottuun käyttötarkoitukseen sopivaksi;

3) jonka hankkiminen parantaa investoinnin kokonaistaloudellisuutta, kun otetaan huomioon hankinnan hinta, käyttöikä ja käytönaikaiset kustannukset;

4) joka on hankintahinnaltaan edullisempi kuin uusi; ja

5) jonka käyttöikä on jäljellä vähintään viisi vuotta.

Käytetyn koneen, kaluston, laitteen tai välineen hankkiminen hyväksytään tukipäätöksellä. Tuenhakijan on esitettävä tukihakemuksessa perustelut 3 momentissa säädettyjen edellytysten täyttymiselle.

21 §

Rakennuksen ja kiinteistön hankintaa koskevan tuen lisäedellytykset

Hankittaessa rakennus tai rakennus maapohjineen tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) rakennus soveltuu harjoitettavaan toimintaan tai on kohtuullisin kustannuksin muutettavissa sellaiseksi sekä täyttää aiotussa käyttötarkoituksessaan, mitä laissa tai lain nojalla säädetään tai määrätään sellaiselle rakennukselle asetetuista vaatimuksista; ja

2) rakennuksen tai kiinteistön kauppahinta ei ylitä sen käypää arvoa.

22 §

Investointi pienhankkeena

Pienhankkeena toteutettava yleishyödyllinen investointihanke voidaan rahoittaa vain toimintaryhmien rahoituskiintiöstä. Pienin myönnettävä tuen määrä on 1 000 euroa. Tuki pienhankkeelle maksetaan tuotosperusteisesti kertakorvauksena.

6 luku

Tuen määrä

23 §

Kehittämishankkeeseen myönnettävän tuen määrä

Maaseudun innovaatioryhmän hankkeen toteutukseen voidaan myöntää tukea yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 19 a), 19 b) ja 25 artiklan tai maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetuksen 32, 39 ja 40 artiklan mukaisesti yhdessä muun julkisen rahoituksen kanssa enintään 100 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Kehittämishankkeeseen, johon ei sisälly valtiontukea, voidaan myöntää tukea yhdessä muun julkisen rahoituksen kanssa enintään 100 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Kehittämishankkeeseen, jossa hyödynsääjinä ovat pienet yritykset ja jonka tuloksia levitetään laajasti, voidaan myöntää tukea yhdessä muun julkisen rahoituksen kanssa yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 25 artiklan mukaisesti:

1) enintään 80 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista, jos hankkeen tavoitteena on tuottaa yrityksille merkittävää tietoa ja osaamisen lisäystä sen oman toiminnan, uusien tai parannettujen tuotteiden, prosessien tai palveluiden kehittämiseksi, prototyyppien rakentamiseksi taikka, jos kyse on näitä tavoitteita tukevasta pilottihankkeesta;

2) enintään 60 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista, jos hankkeen tavoitteena on kehittää uusia tai parannettuja tuotteita, prosesseja tai palveluja taikka, jos kyse on niiden markkinointia edeltävästä pilottihankkeesta, testauksesta ja esittelystä.

Yritysryhmälle, johon kuuluu enintään kymmenen yritystä, tuki voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena. Tukea voidaan myöntää yhdessä muun julkisen rahoituksen kanssa enintään 75 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Viljelijäryhmälle, johon kuuluu enintään kymmenen maataloutta harjoittavaa yritystä, tukea voidaan myöntää yhdessä muun julkisen rahoituksen kanssa enintään 75 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista

Tukea tuottajaorganisaatioiden ja -ryhmien kokoamiseen ja toiminnan aktivointiin liittyviin kustannuksiin voidaan myöntää vähintään 50 prosenttia ja enintään 100 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Tuki voi olla tuottajaryhmien, tuottajaorganisaatioiden tai toimialakohtaisten organisaatioiden perustamisen osalta 10 prosenttia vuotuisesta kaupan pidetystä tuotannosta, mutta kuitenkin enintään 100 000 euroa vuotta kohti.

Tuen osuus laatujärjestelmien edistämisen hankkeissa voi olla enintään 70 prosenttia.

24 §

Koulutus- tai tiedonvälityshankkeeseen myönnettävän tuen määrä

Tukea koulutukseen, joka ei kohdistu tietylle toimialalle tai toimijajoukolle, voidaan myöntää muu julkinen rahoitus mukaan lukien enintään 100 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Tuki koulutukseen, joka kohdistuu maatalouden alkutuotannon tai maataloustuotteiden jalostuksen tai kaupan pitämisen alalla toimiville pienille ja keskisuurille yrityksille, myönnetään maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetuksen 21 artiklan mukaisesti. Tukea voidaan myöntää yhdessä muun julkisen rahoituksen kanssa enintään 100 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Tuki koulutukseen, joka kohdistuu metsätalouselle, myönnetään maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetuksen 47 artiklan mukaisesti. Tukea voidaan myöntää yhdessä muun julkisen rahoituksen kanssa enintään 100 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Tuki koulutukseen, joka kohdistuu muille kuin 2 ja 3 momentissa tarkoitetuille mikro- ja pienyrityksille, myönnetään yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 31 artiklan mukaisesti. Tukea voidaan myöntää yhdessä muun julkisen rahoituksen kanssa enintään 70 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Tukea tiedonvälityshankkeeseen voidaan myöntää yhdessä muun julkisen rahoituksen kanssa enintään 100 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

25 §

Investointiin myönnettävän tuen määrä

Yleishyödyllisen investoinnin tukea voidaan myöntää yhdessä muun julkisen rahoituksen kanssa enintään 65 prosenttia.

Tuen määrä voi olla enintään 100 prosenttia, jos tuen kohteena ovat:

- 1) turvallisuutta ja varautumista edistävät investoinnit;
- 2) palvelukokeilujen investoinnit, joilla etsitään ratkaisuja maaseudulla palvelujen saatavuuteen;
- 3) kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajanpalvelujen investoinnit sekä nuorten palveluja parantavat investoinnit;
- 4) digitalisaation hyödyntämistä yhteiskäytössä olevissa tiloissa edistävät investoinnit; tai
- 5) älykkäiden kylien hankkeen suunnitelmaan sisältyvät investoinnit, joilla parannetaan alueen pitkän aikavälin toimintaympäristöä kestävä kehityksen tavoitteet huomioon ottaen.

Julkisoikeudelliselle yhteisölle voidaan myöntää tukea vain, jos muun julkisen rahoituksen osuus julkisesta rahoituksesta on vähintään 30 prosenttia.

Vesihuoltoon kohdistuviin investointeihin tukea voidaan myöntää yhdessä muun julkisen rahoituksen kanssa enintään 65 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Tietoliikenneyhteyksiin kohdistuviin investointeihin tukea voidaan myöntää muu julkinen rahoitus mukaan lukien enintään 65 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Yleishyödyllisiin ympäristö- ja ilmastoinvestointeihin tukea voidaan myöntää muu julkinen rahoitus mukaan lukien yhteensä enintään 80 prosenttia. Muihin tukikelpoisiin investointeihin tukea voidaan myöntää yhdessä muun julkisen rahoituksen kanssa enintään 40 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

26 §

Paikallisen toimintaryhmän rahoittamiin hankkeisiin myönnettävän tuen määrä

Tukea voidaan myöntää paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä rahoitettavaan paikalliseen hankkeeseen muu julkinen rahoitus mukaan lukien enintään 180 000 euroa. Kansainvälisessä hankkeessa paikallisten toimintaryhmien osuus tuen määrästä muu julkinen rahoitus mukaan lukien voi olla enintään 180 000 euroa toimintaryhmää kohden.

7 luku

Kustannusmallit

27 §

Laskennalliset kustannukset

Hankkeen henkilöstökuluina hyväksytään työssäoloajan palkka ilman sivukuluja ja lisäksi laskennallisesti hyväksytään 39 prosenttia työssäoloajan palkasta. Laskennallinen henkilöstökulu sisältää loma-ajan palkan, lomarahat sekä lakisääteiset palkan sivukulut.

Jos tukea ei myönnetä kokonaan todellisten hyväksyttävien kustannusten perusteella, osa hankkeen kustannuksista hyväksytään laskennallisina.

Laskennallisina kustannuksina voidaan hyväksyä 19 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä henkilöstökulujen ja ostopalvelujen yhteenlasketuista kustannuksista. Laskennallisiin kustannuksiin sisältyvät hankehenkilöstön matkakustannukset, toimitilakustannukset, kone- ja laitekulut, ohjelmistokulut, toimistokulut, koulutuskulut ja työterveyskulut sekä hankkeen tarjoilukustannukset ja vastuuvakuutukset.

Laskennallisina kustannuksina voidaan hyväksyä 40 prosenttia hyväksyttävistä henkilöstökuluista. Laskennallisiin kustannuksiin sisältyvät kaikki muut hankkeen kustannukset kuin henkilöstökustannukset.

28 §

Kertakorvaus

Edellytyksenä kehittämistukilain 12 §:n 1 momentissa tarkoitetun kertakorvauksen myöntämiselle on, että hanke on luonteeltaan kertakorvaukseen soveltuva eikä hanketta toteuteta julkisena hankintana. Hakijan on toimitettava tuen suuruuden määrittelyä varten yksityiskohtainen kustannusarvio perusteluineen, jossa eritellään suunniteltujen toimenpiteiden kustannukset ja esitys niiden todentamistavoista. Vakioitua kertakorvausta käytettäessä tuen hakijan ei tarvitse esittää kertakorvaushankkeelle erikseen kustannusarviota.

Viranomaisen on tukipäätöksessä vahvistettava hankkeessa tehtävät toimenpiteet ja niiden toteutumisen todentamiseksi tarvittavat asiakirjat. Kertakorvauksen määrää arvioitaessa on otettava huomioon käypä hintataso.

Hankkeessa, jossa tuki on myönnetty kertakorvauksena, tukipäätöstä voidaan muuttaa vain toteuttamisajan osalta. Tuen saajan ei tarvitse esittää tositteita kertakorvaushankkeesta aiheutuvista kustannuksista tuen maksamisen hakemisen yhteydessä.

8 luku

Tukikelpoisuuden rajoitukset sekä kustannusten kohdentaminen ja kohtuullisuus

29 §

Tuen ulkopuolelle jäävät kustannukset

Tukea ei myönnetä:

1) sellaisten hankintojen kustannuksiin, jotka on tehty hakijalta, hakijayhteisössä päätösvaltaa käyttävältä henkilöltä tai hänen perheenjäseneltään taikka hänen tai hänen perheenjäsenensä määräysvallassa olevalta yritykseltä, jollei hankinnasta ole hankittu riittävästi tarjouksia muilta asianmukaisilta tahoilta;

- 2) korkoihin, provisioihin ja varainsiirtoveroon sekä muihin investoinnin tai muun toimenpiteen rahoituksesta aiheutuviin kustannuksiin;
- 3) leasingkustannuksiin, jos sopimuksen kohteena oleva kone tai laite sopimusehtojen mukaisesti siirtyy hakijan omistukseen;
- 4) osamaksulla hankittavan koneen tai laitteen maksueriin, jos hankitun omaisuuden omistusoikeus ei siirry hankkeen toteutusaikana;
- 5) tietoliikenneverkkoinvestoinnin yhteydessä tilaajaliittymän rakentamisesta johtuviin kustannuksiin, jotka aiheutuvat liittymän viimeisen 100 metrin rakentamisesta laskettuna yksityisen loppukäyttäjän asuinrakennuksen tai toimipaikan seinästä;
- 6) arvonlisäveroon, joka ei jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi, jos hakija ei esitä selvitystä siitä, että kustannuksesta ei ole mahdollista saada arvonlisäveron vähennystä tai palautusta;
- 7) kustannuksiin, jotka eivät jää hakijan lopulliseksi menoksi palautuksen, hyvityksen tai muun vastaavan syyn johdosta;
- 8) kustannuksiin, jotka aiheutuvat hakijan muusta kuin hankkeen toteuttamiseen liittyvästä säännöllisestä tavanomaisesta toiminnasta tai siihen liittyvästä suhdetoiminnasta;
- 9) palkkoihin ja palkkioihin siltä osin, kuin ne ylittävät vastaavasta tehtävästä yleisesti maksettavan palkan ja palkkion määrän;
- 10) muihin palkkaukseen kuuluviin kustannuksiin kuin lakisääteisistä tai työnantajaa velvoittavasta työehtosopimuksesta johtuviin kustannuksiin;
- 11) matkakustannuksiin siltä osin, kuin ne ylittävät määrän, joka korvattaisiin matkan suorittamisen aikana voimassa olevan valtion matkustussäännön mukaan;
- 12) sellaisen työntekijän palkkauksesta aiheutuviin kustannuksiin, joka ei ole tukea haettaessa ollut hakijan vakinaisen viran haltija tai toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa oleva työntekijä, jos hankkeen työntekijän työpanos koko hankkeen alkuperäisessä tukipäätöksessä hyväksytyllä toteuttamisajalta ylittää yhden henkilötyövuoden eikä kyseinen virka tai toimi ole ollut julkisesti haettavana;
- 13) virkamiehen matkakustannuksiin ja kokouspalkkioihin, jos tehtävä kuuluu virkamiehen viranhoitoon.

30 §

Kustannusten kohdentaminen

Hankkeen kustannuksiksi voidaan hyväksyä sellainen osuus hakijan toiminnan kustannuksista, joka tosiasiallisesti aiheutuu hankkeen toteuttamisesta.

Kun hankkeelle myönnetään tukea tosiasiallisten hyväksyttävien kustannusten perusteella, kustannusten tulee olla todennettavissa ja ne tulee kohdentaa hankkeelle perustellulla, oikeudenmukaisella ja tasapuolisella tavalla.

Jos kustannus jaetaan vähintään kahden tuetun hankkeen tai toimintaryhmän toimintarahalla korvattavaksi kustannukseksi ja yhden tai useamman tuetun hankkeen kustannukseksi, tuetut osuudet yhteensä eivät saa ylittää tosiasiallista menoa.

31 §

Hyväksyttävien kustannusten kohtuullisuus

Tuen myöntävän viranomaisen on varmistettava muiden kustannusten kuin 14 §:ssä säädetyn valmistelurahan osalta hankkeen kustannusten kohtuullisuus. Viranomaisen on kuitenkin ennen tuen maksamista varmistettava kustannusten kohtuullisuus niiltä osin, kuin se ei ollut mahdollista tukea myönnettäessä.

Jos hankintaan ei sovelleta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia (1397/2016), kustannusten kohtuullisuuden arvioinnissa voidaan käyttää viitekustannuksia. Jos viitekustannuksia ei ole käytettävissä, tuen hakijan tulee toimittaa vähintään 3 000 euron suuruisissa hankinnoissa selvitys tavanomaisesta hintatasosta, riittävä määrä tarjouksia tai muu selvitys, jonka perusteella kustannusten kohtuullisuus on mahdollista arvioida. Tavanomaisella hintatasolla tarkoitetaan tavarantoimitus- tai palveluntoimitustarjoajien yleisesti käyttämiä hintoja. Alle 3 000 euron suuruisissa hankinnoissa viranomaisen on varmistettava hankinnan kustannusten kohtuullisuus, jos hankinnan kustannusten kohtuullisuutta on syytä epäillä.

Jos 2 momentissa tarkoitettuja menettelytapoja kustannusten kohtuullisuuden arvioimiseksi ei ole voitu käyttää, tuen myöntäjän on muulla tavoin varmistettava kustannusten kohtuullisuus.

9 luku

Luvat, aloittaminen ja toteuttaminen

32 §

Investointia koskevan luvan esittäminen

Tuen myöntämisen edellytyksenä on toimenpiteen toteuttamisen kannalta välttämättömän lainvoimaisen viranomaisluvan esittäminen.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, tuki voidaan perustelluista syistä myöntää lainvoimaa vailla olevan luvan perusteella edellyttäen, että tukipäätökseen otetaan ehto, jonka mukaan lainvoimainen lupa on esitettävä ensimmäisen maksuhakemuksen yhteydessä tai viimeistään ennen tuen viimeisen erän maksamista.

Edellä 2 momentissa säädettyä poikkeusta ei sovelleta ympäristölupaan. Sitä ei sovelleta myöskään maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaiseen lupaan, ellei tuen hakija ole saanut mainitun lain 144 §:n mukaista aloittamisoikeutta.

33 §

Kehittämishankkeen aloittaminen

Kehittämishanke katsotaan aloitetuksi, kun hankkeen toteuttaja allekirjoittaa hankkeen toteuttamiseen liittyvän sopimuksen, jota ei voida peruuttaa, tekee hankkeen toteuttamista koskevan hankinta- tai muun sopimuksen, sopimusta solmimatta maksaa hankkeeseen liittyvän kustannuksen taikka solmii palvelusopimuksen.

Aloittamisena ei kuitenkaan pidetä kansainvälisen, valtakunnallisen tai alueiden välisen hankkeen toteuttamisessa tarvittavaa yhteistyötä, suunnitteluun liittyviä yleiskuluja taikka kehittämistukilain 24 §:ssä säädettyä tuen siirtämistä koskevan sopimuksen tekemistä.

34 §

Investoinnin aloittaminen

Investoinnin aloittamiseksi katsotaan:

- 1) rakennustöiden alkaminen;
- 2) hankinnan toimitus;
- 3) hankinnan maksaminen; tai
- 4) muun sitoumuksen tekeminen, joka tekee investoinnista peruuttamattoman.

Investointia ei kuitenkaan katsota aloitetuksi, jos tuettava investointi sisältää useita hankintoja ja 1 momentissa tarkoitettun hankinnan arvo on vähäinen suhteessa investoinnin hyväksyttävään kokonaiskustannukseen.

35 §

Hankkeen toteuttamisen määräaika

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus määrää tuettavalle hankkeelle kehittämistukilain 26 §:n 1 momentissa tarkoitettun toteutusajan. Toteutusaika on määrättävä siten, että tuettava hanke voidaan toteuttaa ja tuki maksaa strategiasuunnitelman toteuttamiselle ja tukien maksamiselle asetetussa määräajassa. Valmistelurahalla toteutettavan hankkeen toteutusajaksi voidaan määrätä enintään vuosi.

36 §

Aloitetun hankkeen muuttaminen ja toteutusajan pidentäminen

Jos tuen saaja hankkeen aloittamisen jälkeen poikkeaa merkittävästi tuen myöntämistä koskevalla päätöksellä hyväksytystä suunnitelmasta, suunnitelmasta poiketen toteutettavan hankkeen kustannukset voidaan hyväksyä tukikelpoisiksi vain, jos muutosta koskeva hakemus toimitetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tai toimintaryhmälle sellaisen tuen osalta, joka rahoitetaan toimintaryhmän rahoituskiintiöstä, ennen kuin muutoksesta aiheutuvat kustannukset syntyvät.

Hankkeen toteutusaikaa voidaan pidentää, jos pidentämiselle on hyväksyttävä syy, joka ei ollut ennakoitavissa, ja toteutusajan pidentäminen on hankkeen toteutumisen kannalta välttämätöntä.

Hankesuunnitelman muuttamisella ei saa lisätä hankkeen hyväksyttäviä kustannuksia muusta kuin erityisen perustellusta syystä. Jos kehittämishankkeeseen saadaan tukipäätöksestä poikkeavaa muuta julkista rahoitusta tai hankkeen yksityinen rahoitus kokonaisuudessaan toteutuu tukipäätöksestä poikkeavalla tavalla, tukipäätökseen on tehtävä hankkeen rahoitusta koskeva muutos.

10 luku

Tuen hakeminen ja maksaminen

37 §

Tuettavien hankkeiden valinta

Tämän asetuksen mukaista tukea hankkeelle voi hakea jatkuvasti. Valtakunnallisia hankkeita voidaan kuitenkin hakea vain erillisinä hakuaikoina. Rahoitettavat hankkeet valitaan vähintään kaksi kertaa vuodessa. Valmistelurahapäätöksiä voidaan kuitenkin tehdä jatkuvasti. Jatkuvan haun lisäksi voidaan järjestää myös teemakohtaisia hakuja.

38 §

Hankkeen tulot

Hankkeen tuloja ovat hankkeen toteuttamiseksi hankittujen tavaroiden ja palvelujen sekä hankkeen tuotosten myynnistä saadut tulot sekä hankkeen hyödykkeistä ja toimitiloista saadut käyttökorvaukset.

Hankkeen tulot vähennetään hyväksyttävistä kustannuksista maksettavan tuen määrää laskettaessa. Huomioon otetaan tulot, jotka hanke on tuottanut hankkeen toteutusaikana.

Hankkeeseen saatu muu julkinen tuki, joka poikkeaa tukipäätöksen rahoitussuunnitelmasta vähennetään valtion tuen osuudesta tukea maksettaessa.

39 §

Ennakot

Tukea voidaan maksaa enakkona, jos:

1) hakijalla ei ole merkittäviä omia tuloja tai hankkeen väliaikaisrahoitukseen käytettävissä olevaa varallisuutta; ja

2) vaara hankkeen toteutumatta jäämisestä on vähäinen.

Tuesta voidaan maksaa enakkona enintään 20 prosenttia myönnetyn tuen määrästä. Ennakko on kuitenkin enintään 100 000 euroa. Ennakko maksetaan kansallisista varoista. Ennakon määrässä on otettava huomioon hankkeen kesto ja laajuus sekä hankkeen toteuttamisen ajoitus. Ennakon maksamiseksi voidaan edellyttää vakuuden asettamista. Tukea voidaan maksaa enakkoon vain kerran hankkeen toteuttamiseksi.

Ennakkoa vastaavien kustannusten syntyminen otetaan huomioon tuen ensimmäisestä maksuerästä lähtien. Ennakkoa kuitataan 30 prosenttia jokaisen maksuerän määrästä siihen saakka, kunnes ennakko on kokonaisuudessaan kuitattu. Kuitenkin koko jäljellä oleva osuus ennakosta tulee kuitata viimeistään viimeisessä maksuerässä. Tuen saajan ilmoituksella voidaan kuittauksessa käyttää myös edellä mainittua suurempaa prosenttia.

Ennakkoa ei voida maksaa 13, 14, 22 ja 28 §:ssä tarkoitettuihin tukiin.

40 §

Tuen maksaminen

Lukuun ottamatta ennakkoa tuesta maksetaan tukiprosentin mukainen osuus toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista. Valmisteluraha maksetaan yhdessä erässä.

Todellisiin, hyväksyttäviin kustannuksiin perustuvan tuen maksamisen edellytyksenä on, että tuen saaja liittyy maksamista koskevaan hakemukseen erittelyn toimenpiteessä aiheutuneista menoista ja toimenpiteen etenemisestä kehittämistukilain 40 §:n 3 momentin mukaisesti. Maksuasiakirjoista tulee käydä ilmi suoritettu hankinta. Ennen kuin tuki voidaan maksaa, menon tulee olla tuen saajan maksama, pois lukien 12 §:n 8 kohdassa tarkoitettut poistokustannukset, ja kirjattuna tuen saajan kirjanpitoon hankkeen menoksi.

Jos tuki on myönnetty kertakorvauksena, hankkeen toteutuminen arvioidaan tukipäätöksellä hyväksytyt suunnitelman sekä tukipäätöksen ehtojen perusteella. Kertakorvaus voidaan maksaa, kun tukipäätöksessä yksilöidyn hankkeessa tehtäväksi edellytetyn tuloksen tai toimenpiteen toteutumisesta tukipäätöksen mukaisesti on varmistuttu.

41 §

Maksuhakemuksen jättämisen määräaika

Tuen viimeisen erän maksamista on haettava neljän kuukauden kuluessa hankkeen toteuttamiselle asetetun määräajan päättymisestä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päättää, että tuki voidaan maksaa määräajan jälkeen tehdystä hakemuksesta, jos tuen hakija esittää painavia syitä hakemuksen viivästymiselle tai hakemus ei ole viivästynyt olennaisesti, eikä viivästyminen vaikeuta rahoituskauden sulkeamista.

11 luku

Seuraamukset ja vähennykset

42 §

Vähennys tukikelvottomien kustannusten vuoksi

Maksupäätöstä valmisteltaessa viranomaisen tulee todeta tuensaajan maksuun haetun tuen määrä sekä vahvistaa tuensaajalle maksuhakemuksessaan ilmoitettujen menojen tukikelpoisuutta koskevan tarkastelun jälkeen maksettava tuen määrä. Jos maksuun haettavan tuen määrä on yli 10 prosenttia suurempi kuin tukikelpoisuuden tarkastelun jälkeen vahvistettu määrä, maksettavaa tukea on vähennettävä. Vähennyksen on oltava yhtä suuri kuin kyseisten kahden määrän välinen erotus, mutta ei kuitenkaan peruutettavaa tukea suurempi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua vähennystä ei kuitenkaan tehdä, jos tuensaaja pystyy osoittamaan, että tukikelvottomien menojen ilmoittaminen johtuu tukipäätöksen tai sovellettavien säädösten tulkinnanvaraisuudesta. Vähennystä voidaan myös kohtuullistaa, jos vähennyksen suorittaminen täysimääräisenä olisi olosuhteet huomioon ottaen kokonaisuutena tarkasteltuna kohtuutonta.

43 §

Puutteet hankintamenettelyissä ja tiedotusvelvollisuuden noudattamisessa

Jos tuensaajan tuettuun hankkeeseen kuuluvan hankinnan yhteydessä on puutteita julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain mukaisissa julkisen hankinnan menettelyissä, tukeen voidaan tehdä prosentuaalinen vähennys. Vähennyksen tulee olla oikeassa suhteessa puutteen vakavuuteen ja suuruudeltaan vähintään viisi prosenttia ja enintään 20 prosenttia kyseiseen hankintaan kohdistuvasta tuesta.

Jos tuensaaja on laiminlyönyt tuen ehtoihin sisältyneen tiedotusvelvoitteen noudattamisen, tukeen voidaan tehdä prosentuaalinen vähennys. Vähennyksen tulee olla oikeassa suhteessa puutteen vakavuuteen ja suuruudeltaan vähintään prosentti ja enintään viisi prosenttia myönnetystä tuesta.

12 luku

Erinäiset säännökset

44 §

Paikallisen kehittämissstrategian valmistelutuki

Valmistelutukea voidaan myöntää paikalliseksi toimintaryhmäksi hakevalle paikallisen kehittämissstrategian valmisteluun. Tuki on 40 000 euroa ja tuki myönnetään kertakorvauksena. Tuki voidaan maksaa enintään kolmessa erässä. Tuen maksamiseen sovelletaan 28, 40 ja 41 §:ää.

45 §

Ohjausryhmän asettaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi edellyttää tuen myöntämistä koskevassa päätöksessään, että hankkeelle asetetaan ohjausryhmä.

Ohjausryhmä on asetettava valtakunnallista ja alueiden välistä toimintaa koskevaa hanketta varten sekä sellaista laaja-alaista hanketta varten, jonka hyväksyttävät kustannukset ovat vähintään 300 000 euroa ja johon myönnetään tukea 100 prosenttia. Ohjausryhmä voidaan asettaa myös muuta hanketta varten, jos:

- 1) hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat vähintään 50 000 euroa; ja
- 2) hankkeella on laajoja vaikutuksia yritystoimintaan, alueen elinkeinonharjoittajien toimintaedellytyksiin tai alueelliseen hyvinvointiin.

Painavasta syystä ohjausryhmä voidaan asettaa myös muulle kuin 2 momentissa tarkoitettulle hankkeelle.

Hakija voi hakemuksessaan esittää ohjausryhmän asettamista ja ohjausryhmän jäseniä. Jäseneksi on nimettävä myös toimintaryhmän edustaja, jos tukea haetaan toimintaryhmän rahoituskiintiöstä. Jos hakemuksessa ei ole esitetty ohjausryhmän asettamista tai ohjausryhmän jäseniä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ennen tuen myöntämistä koskevan päätöksen tekemistä pyydettävä hakijaa nimeämään ohjausryhmään tulevat tahot. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus nimeää kuitenkin oman edustajansa ohjausryhmän jäseneksi. Ohjausryhmän jäseneksi ei saa nimetä sitä, joka ei ole antanut tehtävään kirjallista suostumustaan.

46 §

Ohjausryhmän tehtävät

Ohjausryhmän on:

- 1) ensimmäisessä kokouksessaan valittava ohjausryhmälle puheenjohtaja ja sihteeri sekä päätettävä pöytäkirjojen tarkastamisen menettelytavasta;
- 2) pidettävä pöytäkirjaa ohjausryhmässä käsiteltävistä asioista ja ohjausryhmän näkökohdista hankkeen toteutukseen;
- 3) kokoonnuttava vähintään kerran vuodessa seuraamaan hankkeen toteutumista;
- 4) käsiteltävä asiat, jotka koskevat hankkeen toteutumista hyväksytyin hankesuunnitelman mukaisesti;
- 5) toimitettava ohjausryhmän kokouksen pöytäkirja tiedoksi tuen myöntäneelle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä toimintaryhmälle sellaisen tuen osalta, joka rahoitetaan toimintaryhmän rahoituskiintiöstä;

6) annettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä toimintaryhmälle, jos tuki on myönnetty toimintaryhmän rahoituskiintiöstä loppuarviointi hankkeesta osana hankkeen loppuraporttia sekä hyväksyä hankkeen loppuraportti.

47 §

Selvitykset ja seurantatiedot

Tuen vaikuttavuuden seuraamiseksi ja arvioimiseksi tuen saajan on annettava 15 §:n 1 momentissa mainitun asetuksen 7 artiklassa ja sen liitteessä I tarkoitetut tukien seuranta- ja vaikuttavuuden arviointia varten tarpeelliset selvitykset ja seurantatiedot sekä muut tarvittavat tiedot tuettavan hankkeen tuloksista ja vaikutuksista.

48 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 6 päivänä huhtikuuta 2023.

Helsingissä 30.3.2023

Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen

Lainsäädäntöneuvos Markus Lounela